

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Oslo, 26.6.2020

Innspill i forkant av alminnelig høring i forbindelse med gjennomgang og modernisering av viltloven

Dyrebeskyttelsen Norge er en landsdekkende dyrevernorganisasjon med 27 lokalavdelinger spredt fra nord til sør. Siden 1859 har vi arbeidet for at dyr skal bli behandlet med respekt og medfølelse.

§ 1 Lovens formål

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsriktighet bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Dyrebeskyttelsen Norge mener dagens viltlov i mange tilfeller kommer i konflikt med dyrevelferdsloven §§ 1 og 3. Dyrevelferdslovens formål er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr. Loven stadfester også at dyr har egenverdi utover den nytteverdien de måtte ha for mennesker, de skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Ett eksempel på dette er den utbredte aksepten i dagens samfunn for at skogsarbeid og andre skadelige aktiviteter kan foregå i dyrenes hekke- og ynglingstid.

§ 7 Forbud mot vilt i fangenskap

Det er viktig å beholde det generelle forbudet mot å ha vilt i fangenskap. Det må være et klart skille mellom tamme dyr (familiedyr og dyr i matproduksjonen) og ville dyr. Å holde ville dyr i fangenskap er ikke forenelig med god dyrevelferd. Unntaket er rehabilitering der dyret skal tilbake til naturen. Dyrebeskyttelsen Norge mener at oppdrett av dyr for utsetting til jakt eller trening av jakthunder må ikke tillates.

§ 9 Jaktbare arter og jakttider

Dyrebeskyttelsen Norge mener det ikke skal tillates jakt på rødlista arter. Dyrebeskyttelsen Norge mener at dersom forvaltningen allikevel vedtar uttak av rødlista arter, må det være staten (via SNO) som utfører dette uttaket. Dagens situasjon, der lokale jaktlag får løyve for eksempel til å lisensfelle store rovdyr, anser vi er med på å eskalere rovdyrkonflikten

§ 19 Human jakt

Jakt og fangst skal utøves på slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom.

Dyrebeskyttelsen Norge

For at dette skal kunne oppnås mener Dyrebeskyttelsen Norge at det må flere endringer til i lovverket:

- Antall jaktbare arter, jegere, skadeskytinger og jakttidens lengde skal søkes begrenses mest mulig.
- Det må stilles strengere krav til den som kan drive jakt,. Jegerens autorisasjon må gjøres avhengig av årlige prøver av praktisk, kunnskapsmessig og holdningsmessig karakter. Dette må gjelde for alle typer jakt.
- Forsettlig brudd på lov- og regelverk som gjelder dyr må som hovedregel medføre varig inndragning av jegerens autorisasjon. Det samme må gjelde også for andre forhold som kan skape tvil om jegerens evne til å utøve jakt.

I dag er det ingen krav til oppskyting med hagle før man drar på jakt. Det burde som et minimum være årlig krav til et visst antall treningskudd, i tillegg til en form for praktisk skyteprøve med hagle, i forkant av jaktseasonen. Både avstandsbedømmelse og reaksjonsevne er viktige personlige egenskaper for human jakt. Dagens praksis mener vi ikke er akseptabel og setter dyrenes velferd i fare.

§ 20 Bruk av våpen under jakt

Til felling av vilt under jakt kan bare brukes skytevåpen med ladning av krutt.

Dyrebeskyttelsen Norge mener det er viktig å opprettholde at det kun er skytevåpen med krutt som er tillatt ved felling av vilt.

Det er et ønske fra en liten gruppe mennesker å innføre buejakt i Norge. Dette støttes ikke av Dyrebeskyttelsen Norge. Det er av stor viktighet at vi ikke tillater nye jaktformer dersom det ikke kan dokumenteres at jaktformen medfører mindre lidelse for dyrene enn de metodene som er tillatt i dag. Dette støttes blant annet av Rådet for dyreetikk. Det har blitt søkt flere ganger om å opprette dyreforsøk for å se på drapeseffekten av pil sammenlignet med rifleprosjektil. Dette har blitt avslått, sist av Mattilsynet i 2018, på grunnlag av at formålet med forsøket ikke berettiger bruk av forsøksdyr.

§ 24 Fangst

Det generelle forbudet mot bruk av fangstredskaper må beholdes. Ved bruk av feller og snarer er det risiko for at dyrene som fanges vil bli skadet eller oppleve dårlig velferd over lenger tid. Det er også en risiko for at andre arter enn arten fellen var tiltenkt, blir fanget. Dyrebeskyttelsen Norge får jevnlig informasjon fra personer som finner umerkede og urøktede feller i naturen, og tilfeller der f.eks. katter har gått i feller. Dette mener vi skal ikke forekomme.

§ 51 Skuddpremier

Skuddpremie kan bare fastsettes for viltarter som har jakttid og som gjør skade. Fastsettelse av skuddpremie trenger godkjenning av fylkeskommunen eller den fylkeskommunen i samråd med direktoratet gir fullmakt.

Dyrebeskyttelsen Norge mener at skuddpremie på viltarter som blir sett på som skadedyr er en foreldet praksis. Med dyrevelferdsloven, som trådte i kraft i 2010, er det stadfestet at alle dyr har egenverdi utover verdien de måtte ha for oss mennesker. Når en dyreart blir regnet som skadedyr, er det med på å redusere dens egenverdi og beskyttelse i lovverket.

Dyrebeskyttelsen Norge

Jaktkonkurranser er noe som den enkelte jeger- og fiskeforening iverksetter. Det vil blant annet kunne premieres for felling av flest dyr av en art. Artene det jaktes på i disse konkurransene er oftest de samme som er vanlige å fastsette skuddpremie på, blant annet kråke, skjære, rev, mink og røyskatt. Når det kommer til regler for jaktkonkurranser, virker det ikke som om det stilles krav til hverken streng praksis, bevis for at det har oppstått skade av et visst omfang eller at andre tiltak er forsøkt. Det legges heller ikke opp til at en uavhengig instans skal se på dokumentasjonen og godkjenne økt uttak av en art.

Dette mener Dyrebeskyttelsen Norge er uansvarlig. Jaktkonkurranser vil ha samme sluttresultat som skuddpremie. I begge tilfeller blir jegeren belønnet for å felle dyr og det medfører at flere dyr enn normalt av den aktuelle arten felles.

Eksempel fra 2020: <https://www.njff.no/fylkeslag/nordland/lokallag/hadsel/Sider/Jaktmote-og-poengberegning-jaktkonkurranse.aspx>

Skuddpremie bør falle bort ved en oppdatering av viltloven og Dyrebeskyttelsen Norge anmoder om at § 51 fjernes i sin helhet. I tillegg ber vi om at praksisen med jaktkonkurranser forbys.

Generelle kommentarer

Jakt skal ikke fremmes som en spennende fritidssysse

I dag fremmes jakt ofte som en spennende fritidssysse. Dyrebeskyttelsen Norge mener generelt at samfunnets aksept for dreping som rekreasjon og hobby forhindrer utvikling av de holdninger som er nødvendig for å sikre forsvarlig dyrehold og forebygge dyremishandling. I den sammenheng er det viktig at offentlig myndighet ikke oppfordrer til, eller på annen måte fremmer jakt eller fangst som en egnet aktivitet for å tilfredsstille menneskets behov for spenning og opplevelse.

Avl og utsett av fugler for trening av jakthunder må forbys

Flere norske fuglehundklubber deltar i import, avl og utsett i naturen av blant annet fasaner, kun for at jakthunder skal trenes på dem. Det meldes om at dødeligheten for disse fuglene er veldig høy, og at hunder trenes på fugler som er sperret inne i store bur (volairer). Dyrebeskyttelsen Norge mener det strider mot dyrevelferdsloven å bedrive slik avl, trening på dyr i fangenskap og utsett i naturen. Vi mener dette er sammenlignbart med både utsett av dyr til jaktformål og bruk av ville dyr til trening av hund (rev til trening av hihunder og bjørn i innhegning). Når det gjelder utsett av ender til jaktformål, har blant annet Mattilsynet konkludert med at en slik aktivitet ikke er i samsvar med dyrevelferdsloven. I den nye viltforskriften er trening av hund på vilt i fangenskap ikke tillatt. Dyrebeskyttelsen Norge mener viltloven bør forby trening av hund på vilt i fangenskap og på oppdrettet vilt som er satt ut i naturen.

Dette framstår som en uregulert aktivitet, som utgjør en risiko for helse og velferd til både fuglene i fangenskap og for ville og tamme dyr som kommer i kontakt med disse fuglene. I tillegg er vi bekymret for overføring av zoonoser. Dyrebeskyttelsen Norge har fått mange alvorlige bekymringsmeldinger i forbindelse med denne aktiviteten. Det er viktig at tilsynsmyndighetene får et godt lovverk som de kan jobbe etter, slik at denne høyrisikoaktiviteten iallfall ikke får foregå uten regulering.

Dyrebeskyttelsen Norge

Tamme dyr (familiedyr) hører ikke hjemme i viltloven

Dyrebeskyttelsen Norge mener tamme dyrearter, blant annet katt og kanin, ikke hører hjemme i viltloven eller forskrifter knyttet til dette lovverket. I dag finnes det mange hjemløse familiedyr, spesielt katt, men også en del kaniner. Disse dyrene faller mellom alle stoler. Selv om dyrene er beskyttet av dyrevelferdsloven, er det ingen myndigheter som tar ansvar for dem. Mattilsynet fører tilsyn med dyr som har kjent eier, noe som gjør at de hjemløse dyrene ikke kommer inn under dette systemet i dag dersom de ikke er syke, skadde eller lider på annen måte. Det er viktig å opprettholde at hjemløse familiedyr er dyr som har en (ukjent) eier.

Dyrebeskyttelsen Norges erfaring er at det hører til sjeldenhetene at mishandling og drap av katt og andre familiedyr prioriteres av politiet. Vold mot dyr må tas på største alvor. Det er en kjent sammenheng mellom vold mot dyr og vold mot mennesker. Der hvor dyr mishandles, er mennesker i faresonen; der hvor mennesker mishandles, er dyr i faresonen. Samarbeidsprosjektet «Se sammenhengen» ble igangsatt i 2017 av NMBU Veterinærhøgskolens dyrevelferdsgruppe, Dyrebeskyttelsen Norge og Krisesentersekretariatet. Målet er et tettere samarbeid mellom blant annet helsevesen, barnevern, Mattilsynet, politi og veterinærer for å avdekke vold og gi en mer helhetlig håndteringen av voldstilfeller. Manglende etterforskning og domfellelser i saker som omhandler mishandling av katter og andre dyr, blant annet ved skyting, gir signaler om at disse lovbruddene ikke er alvorlige og at det er liten risiko for å bli tatt for ugjerningen.

Vi vet at drap og mishandling av familiedyr blir brukt som avstraffelse i familievoldssaker. Lovverket vårt må derfor tilstrebe å gi domstolene et redskap til å skille mellom vold mot dyr og avlivning, derfor bør skyting av katt og kanin med annet en boltepistol ikke tillates. Det bør også stilles krav til ferdighet i den valgte avlivningsmetoden.

Dersom familiedyr, blant annet katt og kanin, blir innlemmet i viltloven, mener vi at dette er med på å vedlikeholde, og i verste fall øke, problematikken. I dag er det allerede for lett å skyte katter uten at det får konsekvenser. Det er vesentlig at katter og kaniner blir vurdert og håndtert i lovverket som de familiedyrene de faktisk er. Vi har ikke ville huskatter i Norge, og det er viktig at dette også kommer tydelig frem i praksis. Det vil også være svært vanskelig å skille eide katter eller kaniner fra hjemløse dyr, blant annet fordi det ikke er krav om ID-merking av eide dyr.

Med vennlig hilsen,

Åshild Roaldset
Daglig leder og veterinær
Dyrebeskyttelsen Norge